

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

સિવિલ એપિલિકેશન (પક્ષકાર તરીકે જોડાવા માટે) નં. ૧/૨૦૨૬

ઈન

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૩૧૩/૨૦૨૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિખિલ એસ. કેરિયેલ

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના

=====

પુનાભાઈ રઘુભાઈ ગમારા

વિરુદ્ધ

રમણભાઈ મેપાભાઈ આંબલીયા અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી કીર્તિદેવ આર દવે(૩૨૬૭)

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફે સુશ્રી શ્વેતા એમ. પરમાર(૧૮૦૬૪)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧,૨,૩,૪ તરફે એચએલ પટેલ એડવોકેટ્સ(૨૦૩૪)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિખિલ એસ. કેરિયેલ

તારીખ : ૧૪/૦૮/૨૦૨૬

આઈ.એ. ચુકાદો

૧. અરજદાર તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. આર. દવે અને સામાવાળા નં. ૧ થી ૪ તરફથી ઉપસ્થિત મેસર્સ એચ.એલ. પટેલ એડવોકેટ્સ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઋષિન પટેલને સાંભળ્યા.

૨. આ અરજી મારફતે, અરજદાર પક્ષકાર-સામાવાળા તરીકે રિટ અરજીમાં જોડાવા માગે છે. અરજદારનો એવો કેસ છે કે મુખ્ય રિટ અરજીમાં અરજદારોએ સામાવાળા-નગરપાલિકાના નિર્ણયને પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા સામાવાળા-નગરપાલિકાએ અરજદારોને નોટિસ જારી કરીને ચોક્કસ સમયગાળામાં અમુક બાંધકામો દૂર કરવા જણાવ્યું છે, અને જો તેમ કરવામાં નિષ્ફળ જશે તો, નગરપાલિકા મૂળ અરજદારોના ખર્ચે અને જોખમે તેને દૂર કરશે.

૩. સિવિલ અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. આર. દવે આ કોર્ટનું ધ્યાન હાલના અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી એક અરજીમાં સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૭૮૮૬/૨૦૨૫ માં વિદ્વાન સમક્ષ બેંચ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૧૮.૦૬.૨૦૨૫ ના હુકમ તરફ દોરશે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે મૂળ અરજદારોએ જળાશય પર દબાણ કર્યું હતું અને વર્ષ ૨૦૧૫ થી હાલના અરજદાર રજૂઆતો કરી રહ્યા હતા; જો કે, સામાવાળા-સત્તામંડળ દ્વારા

કોઈ પગલાં લેવામાં ન આવતાં, હાલના અરજદારે ઉપર ઉલ્લેખિત અરજી મારફતે આ કોર્ટનો આશરો લીધો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ કોર્ટની વિદ્વાન સમક્ષ બેંચે સદર હુકમની તારીખથી છ અઠવાડિયાના સમયગાળામાં નિર્ણય લેવા સામાવાળા-સત્તામંડળોને નિર્દેશ આપ્યો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, આ કોર્ટના નિર્દેશોના પાલનમાં, સામાવાળા નગરપાલિકાએ તારીખ ૧૨.૦૧.૨૦૨૬ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ જારી કર્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરશે કે મૂળ અરજદારો સામેની વાદગ્રસ્ત કાર્યવાહી હાલના અરજદારના કહેવાથી શરૂ કરવામાં આવી હોવાથી, અરજદાર યોગ્ય અને જરૂરી પક્ષકાર છે.

૩.૧ વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. આર. દવે વધુમાં રજૂઆત કરશે કે આ કોર્ટ સમક્ષ તમામ હકીકતો યોગ્ય રીતે મૂકવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે પણ હાલના અરજદારની ઉપસ્થિતિ જરૂરી છે, ખાસ કરીને એ હકીકતને ધ્યાને લેતાં કે, અત્યાર સુધી, આ કોર્ટની વિદ્વાન સમક્ષ બેંચ દ્વારા તારીખ ૦૨.૦૨.૨૦૨૬ નો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં, જેના દ્વારા મૂળ અરજદારોની તરફેણમાં વચગાળાની રાહત આપવામાં આવી હતી, સામાવાળા - નગરપાલિકાએ પોતાના વતી ઉપસ્થિત રહેવા માટે વિદ્વાન વકીલ પણ રોક્યા નથી.

૩.૨ વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. આર. દવે રજૂઆત કરશે કે અરજદાર યોગ્ય અને જરૂરી પક્ષકાર હોવાથી, જેઓ યોગ્ય રજૂઆતો કરી શકે જેથી આ કોર્ટ ન્યાયી અને

યોગ્ય નિર્ણય પર પહોંચી શકે, તેથી અરજદારને મુખ્ય રિટ અરજીમાં પક્ષકાર-સામાવાળા તરીકે જોડવામાં આવે.

જ. મૂળ અરજદારો વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઋષિન પટેલ દ્વારા હાલની અરજીનો ભારપૂર્વક વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી પટેલ રજૂઆત કરશે કે હાલના અરજદાર પોતાના અંગત હિસાબો સરભર કરવા નીકળેલા એક બિનજરૂરી માથું મારનાર સિવાય કંઈ નથી. વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરશે કે, હાલના અરજદારે ભલે રજૂઆત કરી હોય અથવા સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૮૮૬/૨૦૨૫ દાખલ કરીને આ કોર્ટનો આશરો પણ લીધો હોય, અને તેમાં પસાર થયેલ હુકમ મુખ્ય રિટ અરજીમાં વાદગ્રસ્ત હુકમનો આધાર હોવાનું જણાવાયું હોય, તેમ છતાં, હાલના અરજદારને મુખ્ય રિટ અરજીમાં પક્ષકાર-સામાવાળા તરીકે જોડાવાનો કોઈ અધિકાર નથી, કારણ કે આ મૂળભૂત રીતે અરજદાર અને સામાવાળા-નગરપાલિકા વચ્ચેનો વિવાદ છે.

જ.૧ વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઋષિન પટેલ વધુમાં રજૂઆત કરશે કે, ગમે તે સંજોગોમાં, નગરપાલિકા પોતાના વતી ઉપસ્થિત રહેવા માટે વિદ્વાન વકીલ રોકે છે કે નહીં, તે નગરપાલિકાએ નક્કી કરવાની બાબત છે અને સામાન્ય નાગરિક તરીકે હાલના મૂળ અરજદારનો નગરપાલિકાની રોજબરોજની કામગીરી પર કોઈ અંકુશ હોઈ શકે નહીં.

જ.૨ ઉપર મુજબની રજૂઆત કરીને, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઋષિન પટેલ આ કોર્ટને હાલની સિવિલ એપ્લિકેશન મંજૂર ન કરવા વિનંતી કરશે.

પ. વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. આર. દવે, પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, **એલપીએ નં. ૬૪૪/૨૦૧૬** માં નોંધાયેલ **કુવરાભાઈ ભારાભાઈ ભરવાડ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય** ના કેસમાં આ કોર્ટની માનનીય ડિવિઝન બેંચના નિર્ણય પર આધાર રાખશે. તેનાથી વિપરીત, વિદ્વાન વકીલ શ્રી પટેલે **(૨૦૧૨) ૪ એસસીસી ૪૦૭** માં નોંધાયેલ **રવિ યશવંત ભોઈર વિરુદ્ધ ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર, રાયગઢ અને અન્ય** ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે.

૬. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો ધ્યાને લીધા પછી અને બંને પક્ષો દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા ચુકાદાઓ સહિત રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોનું અવલોકન કર્યા પછી, શરૂઆતમાં જ, આ કોર્ટને એવું જણાય છે કે પક્ષકાર તરીકે જોડાવાના પ્રશ્ન પરનો કાયદો પ્રશ્નગત મુદ્દાનો નિર્ણય કરતાં પહેલાં સૌપ્રથમ નક્કી થવો જોઈએ.

૭. **કુવરાભાઈ ભરવાડ (ઉપર મુજબ)** ના કેસમાં માનનીય ડિવિઝન બેંચના અવલોકનો, ખાસ કરીને અરજીના પેરા નં. ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૧૩ અને ૧૪ માં, જે હાલના હેતુ માટે પ્રસ્તુત છે, તે લાભાર્થી નીચે પુનઃ રજૂ કરવામાં આવે છે:—

"૧૧. ૨૦૧૧ એઆઈઆર એસસીડબ્લ્યુ ૩૭૨૪ માં નોંધાયેલ સ્ટેટ ઓફ આસામ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય ના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પેરા નં. ૧૪ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

'૧૪. અમે ઉદિત નારાયણના કેસ (ઉપર મુજબ) માં આ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો સાથે આદરપૂર્વક સંમત છીએ અને તેને અપનાવીએ છીએ. અમે ઉમેરી શકીએ છીએ કે કાયદો હવે સુસ્થાપિત છે કે જરૂરી પક્ષકાર તે છે જેના વિના કોઈ અસરકારક હુકમ કરી શકાતો નથી અને યોગ્ય પક્ષકાર તે છે જેની ગેરહાજરીમાં

અસરકારક હુકમ કરી શકાય છે પરંતુ કાર્યવાહીમાં સંકળાયેલા પ્રશ્નના સંપૂર્ણ અને અંતિમ નિર્ણય માટે જેની ઉપસ્થિતિ જરૂરી છે.'

૧૨. સામાવાળા નં. ૪ ના વિદ્વાન વકીલે રમેશ હિરમાચંદ કુંદનમલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે. જો કે, સદર નિર્ણયમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત સિદ્ધાંત અંગે કોઈ વિવાદ નથી. હાલના કેસની હકીકતોમાં, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે અપીલકર્તા કાર્યવાહી માટે જરૂરી અને યોગ્ય પક્ષકાર છે.

૧૩. જો કે સામાવાળા નં. ૪ ના વિદ્વાન વકીલે રવિ ચશવંત ભોઈર (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો. સદર કેસમાં, ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદના આધારે ખાતાકીય તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી અને નગર પરિષદના પ્રમુખ સામે આરોપનામું મૂકવામાં આવ્યું હતું. કેસની હકીકતોમાં, સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે સદર ફરિયાદીને કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર તરીકે જોડાવાનો કાયદેસરનો અધિકાર નથી. તેવી જ રીતે પૂનમ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલો નિર્ણય હાલના કેસની હકીકતોમાં સામાવાળા નં. ૪ ના કેસને કોઈ મદદ કરશે નહીં.

૧૪. વિવિધ નિર્ણયોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાને ધ્યાનમાં રાખીને, જો હાલના કેસની તપાસ કરવામાં આવે તો, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે સામાવાળા સત્તામંડળે અપીલકર્તા દ્વારા આપવામાં આવેલી અરજી પર અધિનિયમ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૮૪(પ) હેઠળ પોતાને આપવામાં આવેલી સત્તાનો ઉપયોગ કર્યો છે. અપીલકર્તાએ રૂ. ૫૨,૦૦૦/- ની ઓડિટ ફી ચૂકવી છે અને સામાવાળા નં. ૪ ના સભ્ય તરીકે, અપીલકર્તાને રસ છે કે સ્પેશિયલ ઓડિટર દ્વારા યોગ્ય પુનઃઓડિટ હાથ ધરવામાં આવે. ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ અપીલકર્તાને પક્ષકાર તરીકે જોડ્યા વિના અરજીમાં તેમના નામે આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા છે. જો કે અરજીમાં અપીલકર્તા સામે કોઈ રાહત માંગવામાં આવી નથી, તેમ છતાં સ્પેશિયલ ઓડિટરની નિમણૂક કરતો હુકમ પડકાર હેઠળ છે જે અપીલકર્તા દ્વારા આપવામાં આવેલી અરજી પર નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, હાલના અપીલકર્તા કાર્યવાહી માટે જરૂરી અને યોગ્ય પક્ષકાર છે. અમે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આપવામાં આવેલા તર્કનું અવલોકન કર્યું છે. જો કે, ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાને લેતાં, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે અપીલકર્તાને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૨૬૮/૨૦૧૫ માં પક્ષકાર સામાવાળા તરીકે જોડવા જરૂરી છે.

૧૫. તે મુજબ, વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૪/૦૭/૨૦૧૬ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ રદ કરવામાં આવે છે. સામાવાળા નં. ૪ દ્વારા દાખલ કરાયેલ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૨૬૮/૨૦૧૫ માં અપીલકર્તા/અરજદારને પક્ષકાર સામાવાળા તરીકે જોડવાનો આદેશ આપવામાં આવે છે. તે મુજબ આ અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી. પરિણામે, સિવિલ એપિલકેશનનો પણ નિકાલ થાય છે."

૮. માનનીય ડિવિઝન બેંચે, ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાની ચકાસણી કર્યા પછી, અન્ય બાબતો સાથે એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા હતા કે તેમાંના અપીલકર્તા એક યોગ્ય અને જરૂરી પક્ષકાર હતા, કારણ કે અપીલકર્તા સહકારી મંડળીના સભ્ય હતા, જે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલમાં સામાવાળા નં. ૪ હતી. સદર સભ્ય સહકારી મંડળીનું ઓડિટ કરાવવામાં રસ ધરાવતા હતા. વધુમાં એવું જણાય છે કે સભ્યએ રૂ. ૫૨,૦૦૦/- ની ઓડિટ ફી પણ ચૂકવી હતી અને સહકારી મંડળીના સભ્ય તરીકે, તેઓ સ્પેશિયલ ઓડિટર દ્વારા યોગ્ય પુનઃઓડિટ કરાવવામાં પણ રસ ધરાવતા હતા. સંબંધિત સત્તામંડળોએ સ્પેશિયલ ઓડિટરની નિમણૂક કરી હોવાથી, આ કોર્ટ સમક્ષ રિટ અરજી મારફતે તેને પડકારવામાં આવ્યો હતો. આ સંદર્ભમાં, વિવિધ નિર્ણયોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાનો સંદર્ભ લીધા પછી માનનીય ડિવિઝન બેંચ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી હતી કે તેમાંના અપીલકર્તા એક યોગ્ય અને જરૂરી પક્ષકાર હતા અને તેથી, તેમને મુખ્ય રિટ અરજીમાં પક્ષકાર સામાવાળા તરીકે જોડવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

૯. તેની સામે, આ કોર્ટ હવે રવિ યશવંત ભોઈર (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ લે છે, સદર નિર્ણયના પેરા નં. ૫૮, ૫૯ અને ૬૦ હાલના હેતુ માટે પ્રસ્તુત હોવાથી લાભાર્થે નીચે પુનઃ રજૂ કરવામાં આવે છે:—

"૫૮. ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ શ્રી ચિંતામણ રઘુનાથ ઘરાટ ફરિયાદી હતા, આમ, વધુમાં વધુ તેઓ સાક્ષી તરીકે પુરાવો આપી શક્યા હોત. તેઓ વિરોધી વાદી તરીકેના દરજ્જાનો દાવો કરી શક્યા ન હોત. ફરિયાદી વિવાદમાં પક્ષકાર બની શકે નહીં. કાયદેસરનો અધિકાર એ કાયદામાંથી ઉદ્ભવતા અધિકારપણાનું કથન છે. વાસ્તવમાં, તે કાયદાના શાસન દ્વારા વ્યક્તિને આપવામાં આવેલો લાભ છે. આમ, જે વ્યક્તિ કાયદાકીય નુકસાન ભોગવે છે તે જ કૃત્ય અથવા અવગણનાને પડકારી શકે છે. અમુક નુકસાન કે હાનિ એવી હોઈ શકે છે જે કાયદાની નજરમાં ગેરકાયદેસર ન હોય કારણ કે તે ફરિયાદીના કાયદેસરના અધિકાર અથવા કાયદેસર રીતે સુરક્ષિત હિતને નુકસાન પહોંચાડતી ન હોઈ શકે પરંતુ ન્યાયશાસ્ત્રની દ્રષ્ટિએ આ પ્રકારના નુકસાનને ડેમનમ સાઈન ઈન્જુરિયા (કાયદાકીય નુકસાન વિનાની હાનિ) કહેવામાં આવે છે.

૫૯. ફરિયાદીએ સાબિત કરવું પડશે કે તેને કાયદેસરના અધિકારથી વંચિત રાખવામાં આવ્યો છે અથવા ઈનકાર કરવામાં આવ્યો છે અને તેના કોઈપણ કાયદેસર રીતે સુરક્ષિત હિતને નુકસાન થયું છે. જો તેની પાસે ન્યાયિક દાવા માટે કોઈ કાયદેસર આધાર ન હોય, તો તેને વિવાદમાં પક્ષકાર તરીકે સાંભળી શકાય નહીં. કાલ્પનિક અથવા ભાવનાત્મક ફરિયાદ વ્યક્તિને દાવો માંડવાનો અધિકાર (લોકસ સ્ટેન્ડાઈ) આપવા માટે પૂરતી ન હોઈ શકે. એવી ઈન્જુરિયા અથવા કાયદેસરની ફરિયાદ હોવી જોઈએ જેનું મૂલ્યાંકન કરી શકાય અને સ્ટેટ પ્રો રેશિયોને પોલન્ટાસ કારણો એટલે કે કારણો વિનાનો દાવો ન હોવો જોઈએ.

૬૦. જરૂરી પક્ષકાર હોવાના બહાના હેઠળ, કોઈ વ્યક્તિને સામાન્ય જનહિત તરીકેનો કેસ બનાવવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. દૂરવર્તી હિત ધરાવતી વ્યક્તિને વિવાદમાં પક્ષકાર બનવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં, કારણ કે જે વ્યક્તિ કેસમાં પક્ષકાર બનવા માંગે છે, તેણે સાબિત કરવું પડશે કે તેની પાસે માલિકી હક છે જેનું ઉલ્લંઘન થયું છે અથવા ઉલ્લંઘન થવાનો ભય છે, કારણ કે કાયદાકીય નુકસાન ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિમાં ઉપચારાત્મક અધિકારનું સર્જન કરે છે. જ્યાં સુધી કોઈ વ્યક્તિ વ્યથિત પક્ષકાર તરીકેના વર્ણનને પૂર્ણ ન કરે ત્યાં સુધી તેને પક્ષકાર તરીકે

સાંભળી શકાય નહીં. (જુઓ આદિ ફિરોઝશાહ ગાંધી વિરુદ્ધ એડવોકેટ જનરલ ઓફ મહારાષ્ટ્ર ૪૬, જસભાઈ મોતીભાઈ દેસાઈ વિરુદ્ધ રોશન કુમાર, મહારાજ સિંહ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ યુ.પી. ૪૮, ગુલામ કાદિર વિરુદ્ધ સ્પેશિયલ ટ્રિબ્યુનલ ૪૯ અને કાબુશિકી કૈશા તોશિબા વિરુદ્ધ તોશિબા એપ્લાયન્સીસ કંપની ૫૦). હાઈકોર્ટ એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી હતી કે તે રાજકીય દુશ્મનાવટનો કેસ હતો. અપીલકર્તાના કેસને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં નિલકુલ ધ્યાને લેવામાં આવ્યો નથી."

૧૦. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયના ઉપર ટાંકેલા ફકરાઓ પરથી, એ સ્પષ્ટ થશે કે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અન્ય બાબતો સાથે એવું ઠરાવ્યું છે કે જે વ્યક્તિએ ફરિયાદ નોંધાવી છે જેના પર કોઈ પગલાં લેવામાં આવ્યા છે, તે વિરોધી વાદી તરીકેના દરજ્જાનો દાવો કરી શકતી નથી. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અન્ય બાબતો સાથે એવું ઠરાવ્યું છે કે પક્ષકાર તરીકે જોડાવાનો કાયદેસરનો અધિકાર ત્યારે જ ઉદ્ભવે છે જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ એ દર્શાવવા સક્ષમ હોય કે તેને તક આપ્યા વિના તે કોઈ કાયદાકીય નુકસાન અથવા કોઈ હાનિ કે ખોટ ભોગવશે.

૧૧. એવું જણાય છે કે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અન્ય બાબતો સાથે એવું ઠરાવ્યું છે કે જે વ્યક્તિને કોઈ નુકસાન ન થયું હોય, કોઈ નુકસાન થયું હોવાનો દાવો ન કરતી હોય અથવા કોઈપણ કાયદેસરના અધિકારનો દાવો ન કરતી હોય, તેને કાલ્પનિક અથવા ભાવનાત્મક ફરિયાદના કારણે જોડાવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે આગળ વધીને એવું ઠરાવ્યું છે કે, જરૂરી પક્ષકાર હોવાના બહાના હેઠળ, કોઈ વ્યક્તિને સામાન્ય જનહિતનો કેસ બનાવવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે

દૂરવર્તી હિત ધરાવતી વ્યક્તિને કાર્યવાહીમાં પક્ષકાર બનવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં, ખાસ કરીને જો તેમાંના અરજદારની તરફેણમાં કાર્યવાહી પૂર્ણ થાય તો પક્ષકાર તરીકે જોડાવા માંગતી વ્યક્તિ પોતે કોઈ કાયદાકીય નુકસાન ભોગવશે તે સાબિત કરવામાં અસમર્થ હોય.

૧૨. માનનીય ડિવિઝન બેંચ અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાના પરિપ્રેક્ષ્ય તેમજ પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાને લેતાં, પ્રથમ દ્રષ્ટિએ એવું જણાય છે કે માનનીય ડિવિઝન બેંચ અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદામાં કોઈ ભિન્નતા નથી. માનનીય ડિવિઝન બેંચે નોંધ્યું હતું કે અપીલકર્તા એવી વ્યક્તિ હતી જે મુખ્ય અરજી દાખલ કરનાર સહકારી મંડળીના સભ્ય હતા, અપીલકર્તા સહકારી મંડળીની બાબતોમાં રસ ધરાવતા હતા અને પુનઃઓડિટ કરાવવા માટે અમુક રકમ જમા કરાવી હતી અને તે સંદર્ભમાં માનનીય ડિવિઝન બેંચે અપીલકર્તાને મુખ્ય અરજીમાં પક્ષકાર-સામાવાળા તરીકે જોડ્યા હતા. જ્યારે અરજદારના વિદ્વાન વકીલે તે ભાગ પર આધાર રાખ્યો છે જેના દ્વારા માનનીય ડિવિઝન બેંચે અન્ય બાબતો સાથે અવલોકન કર્યું હતું કે અરજદાર સામે લેવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત પગલું અપીલકર્તાના કહેવાથી લેવામાં આવ્યું હતું (પેરા ૧૪), તેમ છતાં આ કોર્ટ માટે સદર અવલોકનને અલગથી વાંચી શકાય નહીં, બલ્કે અહીં ઉપર નોંધ્યા મુજબ કોર્ટના તારણોને પછીના ભાગ સાથે વાંચવા પડશે.

૧૨.૧ તેની સામે, જે પ્રશ્નનો જવાબ આપવાની જરૂર છે તે એ છે કે, સંકળાયેલા વિવાદમાં હાલના અરજદારનો કોઈ અધિકાર છે કે કેમ; વિવાદ એ છે કે મુખ્ય અરજીમાં જે મિલકત માટે અરજદારોને વાદગ્રસ્ત નોટિસ જારી કરવામાં આવી છે તે મિલકત પર કાયદેસર રીતે રહેવા માટે તેઓ હકદાર છે કે કેમ. તેનો જવાબ સ્પષ્ટપણે 'ના' છે, અને અરજદારનો એવો કેસ પણ નથી કે પ્રશ્નગત મિલકત પર તેમનો કોઈ હક, ટાઈટલ કે હિત છે, તેથી હાલના અરજદાર વ્યક્તિગત અધિકારની સામે સામાન્ય જાહેર હિત એટલે કે કથિત જળાશયના હિતનું સમર્થન કરી રહ્યા છે.

૧૩. આ કોર્ટને એવું જણાય છે કે સામાન્ય જનહિતનું સમર્થન કરતી વ્યક્તિને પક્ષકાર સામાવાળા તરીકે જોડાવાની મંજૂરી આપવાની બાબત એ એવી સ્થિતિ જણાતી નથી જે કાયદા હેઠળ સ્વીકાર્ય હોય, ખાસ કરીને *રવિ યશવંત ભોઈર (ઉપર મુજબ)* ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદા મુજબ. જ્યારે એ સાચું છે કે કાર્યવાહી હાલના અરજદારના કહેવાથી શરૂ કરવામાં આવી હોઈ શકે છે અને જ્યારે એ પણ સાચું છે કે સંભવતઃ આ કોર્ટ સમક્ષ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીના કારણે કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે, તેમ છતાં જ્યારે અરજદારના કહેવાથી શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહીની પરિણામી અસરને આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવી હોય, ત્યારે અરજદાર માત્ર ફરિયાદી અથવા અરજદાર હોવાના કારણે જ હાલની કાર્યવાહીમાં

જોડાવાની મંજૂરી મેળવી શકે નહીં, ખાસ કરીને કારણ કે આ કોર્ટને જણાય છે કે વિવાદમાં તેમનો કોઈ અધિકાર જ નથી.

૧૪. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાને લેતાં, આ કોર્ટનો એવો અભિપ્રાય છે કે જો મુખ્ય રિટ અરજી મંજૂર કરવામાં આવે તો, હાલના અરજદાર કોઈપણ કાયદાકીય નુકસાન ભોગવવાનો કોઈ કેસ સાબિત કરી શક્યા નથી. તેથી હાલના અરજદારને જરૂરી પક્ષકાર કે યોગ્ય પક્ષકાર તરીકે ગણવાની જરૂર રહેશે નહીં અને તેથી, અરજદારને મુખ્ય અરજીમાં પક્ષકાર તરીકે જોડવાની જરૂર નથી.

૧૫. ઉપરોક્ત અવલોકનો, ચર્ચા અને તારણને ધ્યાને લેતાં હાલની સિવિલ એપિલકેશન નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

૧૬. રજિસ્ટ્રીને તારીખ ૧૭.૦૮.૨૦૨૬ ના રોજ એડમિશન બોર્ડમાં સૌથી ઉપર મુખ્ય કેસની ચાટી બનાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

(નિખિલ એસ. કેરિયેલ, ન્યાયમૂર્તિ)

કાજલ

This is an AI-Assisted Translation.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.